

INTERVJU ▶ Boris Peric, prvi mož družbe KB1909 potrjuje, da bodo dali ponudbo za nakup družbe Turizem Kras

“Obljubim, da Postojnske jame ne bom odnesel”

So Slovenci. A so tudi italijanski državljani. Sedež finančne družbe je čez mejo, a kotira na Ljubljanski borzi. Širšo slovensko javnost so nase opozorili z nakupom tednika Mladina. Kar nekaj zanimivih debat o pripadnosti in interesu pa bo družba KB1909, ki je svojevrstna mešanica svetovljanstva in pripadnosti lokalnemu okolju, najbrž sprožila tudi s svojo naslednjo poslovno potezo. Predsednik upravnega odbora Boris Peric napoveduje, da bi radi kupili družbo Kras Turizem in tako postali upravljalci Postojnske jame.

▶ **Vaša družba zelo opazno vstopa v slovenski gospodarski prostor ...**

“Mi ne vstopamo, mi smo del slovenskega gospodarskega prostora ...”

▶ **S tem medklicem ste v veliki meri že odgovorili na prvo vprašanje: prihajate kot tujci ali kot domačini?**

“Pri tistih, ki nas poznajo, prihajamo kot domačini. KB1909 je družba slovenske manjšine v Italiji, večina članov upravnega odbora je tudi slovenskih državljanov. Čeprav deluje na drugi strani meje, je torej slovenska. Slovenska pa je tudi skoraj tretjina našega kapitala. Med našimi delničarji so tudi Nova Ljubljanska banka, NFD, Primorski skladi, Zavarovalnica Triglav.”

Nove miselne sheme

▶ **Že nekaj let je minilo od vašega vstopa na ljubljansko borzo. Je biti del slovenskega gospodarskega prostora cilj, ki je bil vgrajen v genezo vaše družbe?**

“Ni cilj, temveč vračanje na začetek. Leta 1909 sta bila Gorica in Trst protagonisti slovenskega gospodarskega prostora. Struktura bank v teh dveh mestih je bila po slovenskem lastništvu primerljiva

po svoje generira neko obnašanje, ustvarja sheme, ki se razširijo na celotno skupnost. Tega seveda ne počnemo samo mi. Izbira Kulturnega doma, denimo, da se pred desetimi leti obrne tudi k italijanski publiki, je obrnila mesto na glavo.”

▶ **V imenu nosite letnico 1909, kar spominja na srečno obdobje, na čas svetovljanske in kulturno ter gospodarsko središčne Gorice. So Slovenci v Italiji v obdobju vzpona?**

“Da, absolutno. Danes, če upoštevamo obdobje po drugi svetovni vojni, smo Slovenci v Gorici na vrhuncu. Osamosvojitve Slovenije, vstop v EU, uvedba evra so pozitivno zaznamovali tudi slovensko skupnost tu. To, da so Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba podpisale projekt Evropskega teritorialnega združenja, je simbolični dogodek, ampak politično pomeni ogromno. Ustanovili so pravno formalni subjekt, ki bo združeval tri politične enote. Slovenska prisotnost v Gorici je danes zelo močna. Ta skupnost je zelo dinamična, uspešna, propulzivna, ustvarja nove priložnosti, nova razmišljanja, spreminja miselne kalupe v tem prostoru. Poglejte samo otroke, ki hodijo v slovensko šolo: več kot polovica jih je iz mešanih ali čisto italijanskih zakonov. Ne gre samo za enega otroka, ki se uči slovenščine, ampak za družino, ki se je odločila, da postane multikulturna. To je bistveni korak naprej in teh družin je vedno več.”

Recept proti krizi

▶ **Če se vrnemo k družbi: omenili ste, da je lastništvo razpršeno, precej heterogeni pa so tudi vaši poslovni interesi oziroma vaše naložbe?**

“Odločili smo se, da bomo finančni holding z naložbami na različnih področjih. S to odločitvijo smo tudi omejili tveganje v primeru krize na nekem specifičnem področju. Obnašamo se kot dolgoročni finančni vlagatelj in naš cilj je vlagati v družbe, ki so že dolgo prisotne na tržišču v relativno stabilnih sektorjih, ki imajo dobro upravljanje in donosnost. Če je treba in ko je treba, tudi prodamo z dobičkom. Nimamo pa te prioritete.”

▶ **Kako so se te usmeritve izkazale ob krizi?**

“Zelo uspešno: ravno v času največje krize smo imeli najboljše rezultate. Prodali smo dve naložbi v letih 2007 in 2009, kar nam je omogočilo, da smo si precej dvignili kapital kot holdinška družba. Tudi naše družbe, ki imajo relativno stabilno poslovanje, niso utrpele kakšnih velikih padcev.”

▶ **Če vas je slovenska javnost kdaj opazila, vas je ob nakupu ...**

“Mladine.”

Boris Peric: “Kdor bo Postojnsko jamo uveljavil kot znamenitost, ji dal možnost, da raste, da se čimbolj poveže v svetovne tokove turizma, bo najbolje zastopal nacionalni interes.”

▶ **Mladine, seveda. Zakaj ste šli v to naložbo?**

“Že prej smo bili lastniki v medijski industriji, v distribuciji. Ko se je pojavila ponudba za dokapitalizacijo Mladine, smo zadevo proučili in zdela se nam je zanimiva. Mladina je dve leti zapored imela izgubo, a videli smo priložnost, da se družba postopoma stabilizira. Leta 2009 je Mladina spet poslovala pozitivno, ob splošnem hudem padcu trga je imela le manjši upad naklade in rast pri prodaji oglasov. Večino družb smo kupili, ko so bile v krizi, ko jih je bilo treba prestrukturirati. To delamo in to se je zgodilo tudi pri Mladini. Da ima ta naložba tudi ‘politični’ odmev, je samo po sebi umevno glede na slovensko medijsko tržišče. Čeprav priznam, da nismo pričakovali, da bo imel vstop v Mladino tak učinek. Da nas bodo povezovali z vsemi, od Gregorja Golobiča do Milana Kučana. Ampak s tem se je treba soočiti: to je folklor tega prostora.”

▶ **V Sloveniji je bilo toliko spornih zgodb, da je besedna zveza “medijski lastnik” postala že skoraj zmerljivka ...**

“Mi se z vsebino medija se ne ukvarjamo. Pri nas ni bilo ne zamenjave odgovornih urednikov ne novinarjev. Nikoli nismo od nikogar zahtevali, da karkoli napiše. Prihajamo z italijansko izkušnjo in tu so zadeve nekoliko bolj urejene. Seveda ne povsod, tudi Italija ima svoje posebnosti, ampak kultura odnosa med lastniki in uredništvom je veliko trdnjeje zasidrana. In teh načel se držimo.”

Mreže so povsod

▶ **Opazili ste razliko med Slovenijo in Italijo pri urejenosti odnosa med lastnikom in ustvarjalci vsebine medija. Ste domačini, ampak vendarle z izkušnjo drugačnega prostora. Kaj mislite o povezanosti političnih in gospodarskih interesov v Sloveniji, o tako imenovanih mrežah, ki nas tako zaposlujejo v zadnjem času?**

“Vse družbe so prepletene in omrežene. V ZDA so lobisti institucionalizirani in imajo velik vpliv na politiko. Poglejte samo avtomobilsko industrijo: Fiat je vstopil v Chrysler ker se je Barack Obama tako odločil. Določen lobi je torej izbral Fiat kot potencialnega rešitelja Chryslerja. Isto se dogaja v Italiji. V Sloveniji je družba relativno majhna, vsi se poznajo. Krog odločanja verjetno obsega 100 do 150 ljudi. Vsi stiki zato pridejo takoj na dan. Slovenski mediji pa vsako takšno novico takoj objavijo in si tudi marsikaj izmislijo. Nas preko prijateljev prijateljev povezujejo s tem ali onim, kar nima nobene zveze z realnostjo.”

▶ **Je del dogajanja tudi posledica tega, da živimo v še vedno malo tranzicijski družbi?**

“V fazi tranzicije se večkrat ne loči med lastnino, menedžmentom in delom v družbi. Tudi v medijskih podjetjih bi morali biti lastnik, menedžment in odgovorni urednik trije subjekti z različnimi interesi, s svojimi cilji in avtonomijo. Pri nas, po pravici po-

vedano, uprava ni nikoli razmišljala, da bi prevzela družbo. Upravljamo družbo, imamo svojo plačo, smo manjši delničarji, ampak ni naša ambicija, da bi vzeli kredit in družbo kupili. V slovenski tranziciji je potreba po uveljavljanju kapitalistov in ustvarjanju lastnikov pripeljala do tega, da so banke financirale prevzeme in danes imamo zato velike težave.”

▶ **Boste širili svoje medijsko lastništvo?**

“Ne. Na Mladini bomo razvijali nekatere projekte. Imamo manjši delež v Primorskih novicah, ki ga ne nameravamo povečevati.”

Nacionalni interes je dober upravljalet

▶ **Drugi načrti v Sloveniji?**

“Gledamo, konkretno, Postojnsko jamo. Verjetno bomo dali ponudbo za nakup družbe Turizem Kras. Bomo videli. Najbrž ne bomo prišli v poštev. Ampak stvar nas zanima, ker nas zanima turizem. Pri čemer ta projekt vidimo kot vezan na teritorij, na katerem delamo. Naša zamisel je, da bi to turistično destinacijo povezali z drugimi v tem prostoru: Trstom, Devinskim in Goriškim gradom, Brdi, Krasom.”

▶ **Zakaj pravite, da verjetno ne boste prišli v poštev?**

“So drugi z večjo politično podporo, kot jo imamo mi.”

▶ **Ob Postojnski jami smo se spet začeli ukvarjati z nacionalnim interesom. Če se po drugi poti vrneva k prvemu vprašanju: če bi vendarle uspeli kupiti Turizem Kras, mislite, da bi v slovenskem prostoru obveljalo, da je jama še vedno naša ali da ni več?**

“Malo za šalo: javno se lahko obvežem, da je ne bom pripeljal v Italijo. Če smo naši ali njihovi ne vem, odvisno kako daleč sega pojem ‘naši’, gotovo pa smo Slovenci. Kar pa se tiče nacionalnega interesa: eno je Postojnska jama, drugo je upravljanje s Postojnsko jamo. To sta dve ločeni stvari. Upravitelj mora jamo upravljati čim bolje, v skladu s koncesijo in tudi za dobro države. V tem je zaščita nacionalnega interesa.”

▶ **Vas kot Slovence torej ne bi motilo, če bi bil upravljalet Postojnske jame, denimo, špansko podjetje?**

“Načeloma ne. Zakaj pa? Tisti, ki bo jamo uveljavil kot znamenitost, ji dal možnost, da raste, da se čimbolj poveže v svetovne tokove turizma, bo najbolje zastopal nacionalni interes. Nacionalni interes je, da se državna bogastva oplemeniti. Drugi interes je državno lastništvo infrastrukture, dela finančnega sistema. Sem zagovornik tega, da so država in subjekti, ki delujejo v Sloveniji, lastniki določenih strateških deležev. Moram tako razmišljati, saj tudi naša skupnost Slovencev v Italiji ne preživi brez lastniških deležev v naših družbah, naših dveh bankah. Da pa nacionalni interes postane vse, karkoli bi lahko kdorkoli kupil, je malo pretirano. To, da rešuješ Union in Laško pravo ali da zagotoviš, da motorčke Tomos delajo Slovenci, ni nacionalni interes.”

VESNA HUMAR

KB1909 v številkah

“Smo lastniki v 30 družbah s približno 110 milijoni evrov prometa in 400 zaposlenimi. Holding ima nekaj manj kot 38 milijonov evrov kapitala, konsolidiranega kapitala skupaj z manjšinskimi deleži v nekaterih družbah je nekaj čez 40 milijonov evrov, in v bankah ter obveznicah, ki smo jih izdali ob vstopu na borzo, imamo finančnih virov za približno enako vsoto,” pojasnjuje Peric.

z ljubljansko. S padcem meje smo spet postali del slovenskega prostora, vstop na ljubljansko borzo je to dejstvo samo simboliziral oziroma poudaril. In nas prisilil, da poslujemo popolnoma dvojezično, da uporabljamo slovenski jezik, kar pomeni, da spodbudimo našo skupnost k uporabi živega gospodarskega jezika, ki se danes uporablja v Ljubljani, in to za nas ni nepomembno.”

▶ **Bi lahko torej rekli, da ste neke vrste katalizator? To, o čemer govorite, verjetno ni samoumevno za vse plasti skupnosti Slovencev v Italiji?**

“Moramo biti katalizator. Imamo 450 delničarjev: prek te širine, razpršenosti lastništva resnično predstavljamo to skupnost. Družba že zaradi intelektualnega potenciala, ki se je tu združil, avtomatično postane katalizator in